

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izveniš nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.

TELEFON ŠTEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Pšešernova križeva pot.

za humanistične vede opisuje dr. Kidrič križev pot Prešerna, ko je prošil za advokaturu. Leta 1832. je prvič prošil za advokaturu in nato pri vsakem razpisu, toda niti njegova izvrstna izpričevala, niti njegovo literarno delovanje in niti podpora nekaterih uvidnih sodnikov ni pomagala, temveč vedno je bila vsaka prošnja Prešerna odbita in šele leta 1846., ko so večni neuspehi, zapostavljanje in beda zlomile njegovo silo, je prejel ob zatonu svojega življenja advokaturu v Kranju. Še tedaj je bila za prvega slovenskega pesnika Ljubljana nedosegljiva. In ob tej tragiki našega velikega Prešerna opominja dr. Kidrič, da ne smemo odločilni činitelji nikoli zanemarjati problema, kako se naj omogoči genialnemu pesniku dostojna in njegovo umetniško misijo pospešujoča eksistenca. Ljubljana je ob Prešernovih časih, čeprav pozno, toda vendarle ta problem spoznala in se zavzela za Prešerna. Toda vsa dobra volja Ljubljane ni pomagala in tujec je dobil mesto, ki je pripadalo edino Prešernu, našemu največjemu pesniku. Poledice te krivice so bile za Prešerna kot človeka in pesnika najtežje, združuje dr. Kidrič svojo velepomembno razpravo.

Pa čeprav je slovenski narod s Prešernovo križev potjo tako težko plačal izkušnjo, da morajo odločilni činitelji skrbeti za pravilno rešitev problema, da bodo naši duševni delavci materialno osigurani, je ostal ta problem še nerešen do današnjega dne. In tudi kljub vsem poznejšim težkim izkušnjam!

Ce pa je ostal ta problem nerešen v časih, ko smo bili nesvobodni, ko smo morali plačevati tujci tribut tudi z žrtvami svojih velikih ljudi, pa je neoprostljivo, da danes nihče ne skrbi za pravilno rešitev tega za nas zlasti važnega problema. Razmere pa bodo skoraj postale celo tako slabe, da bodo v naši Sloveniji dobili kruha in zaslužka pač sinovi tujih narodov, dočim bo za naše lasne sinove tega kruha zmanjkalo. In to v času, ko se ponajam s svojo svobodo.

Dan na dan se množe pritožbe, kako ne dobe službe celo v podjetjih, kjer odličujejo slovenski ljudje, slovenski inženirji in delavci kruha, dočim ga tuji sinovi dobe najboljšega. In vseeno, če zakon to prepoveduje, vseeno, če je še toliko naših znožnih ljudi tukaj, vseeno je tujec protežiran, dočim mora naš človek v tujino za kruhom.

Križev pot, ki ga je hodil Prešeren, ga hodi danes cela vrsta naših ljudi. Res je, da ni noben slučaj za nas tako tragičen, ko Prešernov, toda zato pa so današnji slučajji tem številnejši in v svojem rezultatu enako tragični.

Zakaj naj si danes vendar slovenska mati odtirava kruh, zakaj naj slovenski oče žrtvuje vse svoje sile, ko pa njujin sin bo dovršenih študijskih vendarle ne pride do zagotovitve eksistence. In kaj pomaga še tako intenzivno duševno delo, kaj pomaga vse delo za narod, ko pa vse to ne da niti najpotrebnejšega za obstoj. Ko pride to spoznanje, tedaj mora pasti naša kultura, tedaj mora iti naša razvojna črta navzdol. Danes smo na tem, da pričenja naša razvojna črta padati in če se ne bodo naši odločilni činitelji z vso vmeno lotili problema, ki ga razkriva Prešernova križeva pot, tedaj bo tu katastrofa slovenske kulture.

Veliki narodi skrbijo za svoje sinove, mi kot majhen narod moramo tem bolj skrbeti, ker ne smemo izgubiti niti enega.

Rešitev tega problema, to je slovenska politika, ki velja več, ko vsi strankarski programi.

Seja radikalnega kluba

Beograd, 30. decembra. Pozornost političnih krogov je bila osredotočena na sejo radikalnega kluba, ki se smatra za nenavadno važno. V narodni skupščini je zaradi te seje vladala celo popoldne neobičajna živahnost.

V skupščino so prišli novinarji vseh listov in mnogi inozemski dopisniki. — Splošno mnenje je, da je od te seje radikalnega kluba odvisen nadaljni razvoj naše politične situacije. Že ob treh popoldne so prišli v skupščino prihajati naradni poslanci. Skupščinska policija je ukrenila obširne previdnostne mere, da bi se omogočilo čim lažje in neovirano delo kluba. Občinstvu je zabranjen vsak prihod v okoliš narodne skupščine, kjer o prostori radikalnega kluba. Na okoliš klubske dvorane so bile zagnjene vse zavese, da bi se z dvorišča narodne skupščine ne moglo videti, kaj se v dvorani dogaja. Občinstvu ni niti dovoljeno, da bi se zbiralo v bližini oken na dvorišču, da bi se ne čulo besede, ki bodo govorjene v radikalnem klubu.

Ko se je doznalo za komunikacijo SLS, ki je bil takoj po izdaju dostavljen radikalnim poslancem, je postalo komentiranje mnogo živahnije. V obče se delajo o tej seji kluba različnejše kombinacije in se razširjajo najneverjetnejše verzije. Nekateri so trdili, da se bo seja prav hitro končala, medtem ko so drugi zagovarjali, da se bo nadaljeval še danes, ker se je prijavilo 35 govornikov. V predsedniški sobi radikalnega kluba se je že zgodaj popoldne začela konferenca ugodnih prvkov in predsedništva radikalnega kluba.

Marko Trifković je bil v predsedništvu narodne skupščine in k njemu so prihajali številni poslanci in se po kratkem posvetovanju vračali v klub. Ko je bila v predsedništvu kluba završena predkonferenca, se je napotilo celokupno predsedništvo v klubske dvorane, kjer se je ob 6.20 pričela seja. Pred sejo je vladala velika razburjenost med narodnimi poslanci. Govorilo se je, da je došlo med radikali pred pričetkom seje do gotovih scen. Na sejo kluba je prispelo 90 poslancev. Navzeči so bili tudi vsi člani vlade, ki pripadajo radikalnemu klubu. Uzunović je prišel v skupščino okrog 6. in odšel po krajšem razgovoru z nekaterimi prijatelji v dvorano, kjer se je takoj začela seja.

Prvi je govoril sam Uzunović. V začetku svojega govora je naglašal, da se nikdar ni trgal za predsedniški položaj. Nato poroča o poteku krize in pravi, da kder pozna njega kot človeka, ta ve, da ni delal nič brez privoljenja in pristanka svojih tovarišev. Vedno je iskal stike

KOMUNIKE JUGOSLOVANSKEGA KLUBA.

Beograd, 30. decembra. Jugoslovanski klub je izdal popoldne sledeči službeni komunikacijo: »Jugoslovanski klub je vzel z zadovoljstvom na znanje poročilo predsednika dr. Korošca o zadnjih dogodkih in je ugotovil: 1. Da g. Nikola Uzunović ni zadostno in pravočasno obvestil pooblaščenega predstavnika kluba o sestavi sedanje svoje vlade. 2. Da po dogodkih na katoliški sveti večer g. Uzunović ni obnovil stikov in razgovorov s tem klubom, kar bi bil gotovo steril, ako bi bil resno hotel, da v novi vladi sodelujejo predstavniki slovenskega naroda.

ANGLEŠKI LIST O JUGOSLOVANSKI POLITIKI.

London, 30. decembra. Govorec o vplivu novega jugoslovanskega kabineta na politiko Jugoslavije opozarja sotrudnik lista »Daily Telegraph«, da je novi mi-

svojimi tovariši. Nihče ga zato ne more smatrati za nasilnika, ne njega, ne njegovih tovarišev in reči, da se je krčevito držal svojega mesta. Vendar želi, da čuje tovarško in bratsko kritiko, a voljan je, da obrazloži sam vse, kar je treba pojasniti. Priznava, da je nekaj nezadovoljstva v stranki, a to nezadovoljstvo ni veliko, kakor ga slišajo nekateri listi. Poskušajmo še nadalje ostati na objektivnem terenu, pa celo takrat, ako se ločimo v posrednih stališjih. To zahteva interes države in stranke. Edino tako bomo ustvarili podlago za solidno delo. Imeli smo dolgo krizo, ki je zapustila mučen vtis. Grozilo je, da se lahko razvije v krizo splošnega političnega življenja in parlamentarizma.

Imeli smo do 9. decembra dvojno koalicio, a ta se je polazala za nesolidno zaradi neih nastopov. Zato je ta vlada morala vstopiti v žep občitek neekspeditivnosti. Hotel sem to popraviti z rekonstrukcijo. Tako je došlo do krize, da bi se preko nje dosegla koncentracija ali širša koalicija vlade. Priznam, da nisem uspel, ker druga stranka ni dovolj umevala naših namer in zato sem vrnil mandat. Po parlamentarni praksi je isti mandat dobil Davidović. Ali zopet vsled sklova naših kompanjono smo o pravem času rešili situacijo, ker so začeli naši zastopniki operirati z nekim splošnim operativnim blokom, ki bi štel 142 poslancev proti 120 našim. Število 120 pomeni svelakor moč in bilo jim je kakor kreme, ker so uvideli, da se ne da delati brez nas, kaj šele proti nam. Vse so je spravilo proti nam. Nato navaja Uzunović svoje pogoje. A število 142 je neprestano prešlo število 120. S svojo močjo smo razbili nasprotnike in politična situacija je zopet prišla v naše roke. Mi smo zopet potrkali na ista vrata, a nismo naleteli na ono uslužnost in obzirnost, ki smo jo prosili. Slavili so nam iste pogoje kakor prej. Poskušali smo dosegli sporazum z SLS, ker so to mnogi naši želeli in začel sem v tem pravcu akcijo in naidejam se, da bomo uspeli.

Nato je govoril Ranko Trifković celo poldrugo uro in za njim Miljutin Dragović, oba proti sedanji resitvi krize. V celam se je vpisalo 40 govornikov. Seja je bila prekinjena ob 8. in pol in se bo nadaljevala danes ob 9. in pol popoldne.

UZUNOVIĆ ZADOVOLJEN.

Beograd, 30. decembra. Ko je prišel predsednik vlade Uzunović s seje radikalnega kluba, je rekel novinarjem: »Uspelo je tako, kakor sem to rekel. Ni bilo ne nezadovoljstev in ne poloma. Vse je v redu.«

minister dr. Ninko Porić na tem polju pri- lično nepoznana veličina in zato se v evropskih uradih z največjo napetostjo in nervoznostjo čaka na to, kako pot bo šla nova politika Beograda.

List opozarja na to, da voditelj slovenskih katolikov ni vstopil v kabinet, a ravno dr. Korošec je bil oni, ki je pred nedolгим časom izjavil, da mora beograjska vlada v vsakem vprašanju sprejeti angleško tezo. Jugoslavija naj se ne spušta v poedine zveze s poedinimi velikimi silami. To je očitno tudi stališče Vatikana. Tako bi se mogli tudi izboljšati jugoslov.-italijanski odnosi.

Vsled močnega vpliva ekstremnih elementov pa se zdi, da bo prišlo do krepkejšega zblizanja Jugoslavije, Bolgarske in sovjetske Rusije. List se naideja, da bo imel novi predsednik vlade večino v parlamentu, poabati pa je treba vsekakor na sejo radikalnega kluba.

HSS za Uzunovićevo vlado.

Zagreb, 30. decembra. Včeraj je bila seja Hrvatskega sejaškega kluba. Navzočih je bilo 39 poslancev z vsemi ministri razen dr. Superine, ki ni prišel zaradi bolezni. Zaradi bolezni ni prišel tudi dr. Pernar in nekaj drugih, ki so se opomogli brzojavno.

Sejo je otvoril Stjepan Radić in se je takoj pričela stvarna razprava, ki je trajala do 2. popoldne. Pred tem je bilo izbrano novo odbornišvo. Za predsednika je izbran namesto Pavla Radića dr. Šibenik.

S te seje je bil izdan tale komunikacijo: 1. Sprejemamo s polnim zaupanjem novo vlado Nikole Uzunovića, ker je sestavljena na temelju politike narodnega sporazuma, a z nalogo brzega in uspešnega zakonodajnega dela in s posebno svrho, da sprejme narodna skupščina razen državnega proračuna tudi zakon o izenačenju davkov in ene zakonske osnove, ki so že prešle ministarski svet in se nahajajo pred odbori, in to imenoma: Zakon o daljinskem agraru in zakon o vrhovni upravi. 2. S posebnim zaupanjem pozdravljamo one nove člane vlade, ki prinašajo v svoja ministarstva strokovne izkušnje in strokovno izobrazbo, ker vidimo v tem najsigurnejšo pot, da se vodijo državni posli v skladu z življenjskimi narodnimi potrebami in ker smo globoko uverjeni, da morejo samo vlade s strokovnimi ministri v nepolitičnih resorih zopet dvigniti parlamentarizem, zavarovati pri nas vladavino in rešiti narod od bojazni, da bi mogli nespodobni ali celo koruptivni parlamentarci, izvoljeni z nezakonitostjo in nasiljem pod pretvezo narodne suverenosti in parlamentarizma čim dalje bolj upropaščati narod in državo. 3. Vztrajamo popolnoma na memorandumu, ki ga je sestavilo predsedništvo HS kluba in ki ga je izročil predsednik HSS 17. decembra 1926 teodanemu mandatnemu krone in teodanemu predsedniku vlade Uzunoviću. Računamo stalno s tem, da bodo zahteve tega memoranduma izvedene, in to tem bolj, ker vsebujejo sklepe in obveznosti, ki so bile prevzete napram narodu od oseb doodanih vlad narodnega sporazuma.

KONGRES DEMOKRATSKE STRANKE.

Beograd, 30. decembra. Na popoldansko sejo demokratskega kongresa so prišli ob burnem pozdravljanju tudi predstavniki Jugoslovanske muslimanske organizacije. Glavni referat o samoupravah je imel dr. Kosta Kumanudi. Po obširni debati se je prešlo na referat o narodnem sporazumu.

NEMŠKO-ITALIJANSKA RAZSODIŠČNA POGODBA PODPISANA.

Rim, 30. decembra. Včeraj je bila ne- pričakovano v palači Chigi podpisana nemško-italijanska pogodba o arbitraži. Pogodbo sta podpisala Mussolini in nemški poslanik von Neurath. Ta vest je v političnih krogih zelo iznenadila, ker se ni računalo s tako hitrim podpisom in ker se je še do včeraj izjavljalo, da bo pakt podpisan šele potem, ko se sestavi nova nemška vlada. Francoski krogi so vsled nove pogodbe vznemirjeni.

Milanisti »Secolo« pozdravljata pakt z zadovoljstvom, ker ustreza skupnim interesom obeh narodov in je nova in močna opera evropskega miru.

ITALIJANSKE INTRIGE.

Rim, 30. decembra. Pariški list »Humanité« je prinesel vest, da je imel Mussolini sestanek z nekim uglednim Črnogorcem v svrhu, da bi se organizirala vataja v Črni gori. To vest proglašata fašistični »Porcbo d'Italia« za tendenčno in izmišljeno.

— Čisto enostavno tako, da sem nadziral korespondenco mladiča, s katerim sem se bil ukrcal. Skozi vsa njegova pisma imajo pod znamkami tajno korespondenco, koje ključ tudi že imamo.

Dnevne vesti.

ZAPOSILITEV INOZEMCEV.

K našemu članku »Tuji državljani v jugoslovenski podzemni svet« smo prejeli:

Cudim se, da je vendar neko načel pe-rebo vprašanje o zaposlitvi inozemcev v Ju-goslaviji, ker krivica, katere se v tem oziru godi, upije že do neba, ali kljub temu je naši lažjariji ne sljuzjo.

Ne samo Zagreb je s tuji prenapoljen, am-pak tudi pri nas v Sloveniji ni boljše, še mo-goče slišati. Tako n. pr. je pred kratkim ne-ka tovarna v Trzinu odpustila dva mojstra domačina in na njih mesto postavila dva tu-jca in sicer enega iz Rana, enega pa iz Du-bajja. Eden od odpuščenih je delal v tovarni preko pet let kot strojni mojster. Drugi je bil strojni mojster ter je delal v podjetju preko dve leti, ne da bi se mu bilo moglo med tem časom kaj očitati.

Radovedni smo, kako je podjetje prošnjo za zaposlitev teh dveh tucev motiviralo. Mirno lahko sodimo, če bi bilo z malimi izjemami našim velepodjetjem na tem kaj ležalo, da bi se domačini izobrazili za moštre itd., bi danes ne rabili niti enega tuca več. Če bi dobivali naši brezposelni podporo, kakor jih dobivajo drugod, bi že bilo kaj ta-kega dopustno. Tako pa ne trpi država, ako posameznik strada. Zato se meče naše ljudi lahko na cesto, na njihove mesta pa se po-stavlja tujece.

— **Prokurorica Saveza mest** se vrši koncem meseca januarja prih. leta v Zagr-ebu. Natančni datum še ni končno ugotovljen. Merodajni krogi mislijo, da bi bil naj-bolj prikladen 30. januar, ker bodo minili do tedaj tako pravoslavni božični prazniki, kot volitve v oblastne skupščine. Takoj po predkonferenci se skliče plenarna konfe-reenca.

— **Honorarji srednješkolskih profesorjev.** Prosvetno ministrstvo je odobrilo večji kre-dit v svrhu likvidiranja honorarjev, ki jih dolguje država srednješkolskim profesorjem. Z izplačevanjem se prične v kratkem.

— **Nov menični zakon.** Posebna strokovna komisija v ministru pravde je izdelala na-črt novega meničnega zakona. Načrt se na-slanja v glavnem na sklepe poslednje medna-rodne konference v Haagu. Novi menični za-kon bo veljaven za vso državo.

— **Znižana vožnja za turiste.** Prometno mi-nistrstvo je dovolilo vsem turistovskim dru-štvom, ki obiščejo tekom zime gore v Slove-niji, polovično vožnjo.

— **Izredni železniški kongres.** Central-na uprava Udruženja jugoslovanskih nacio-nalnih železničarjev in brodarjev je sklenila, da skliče za dne 18. februarja izredni kon-gres železničarjev. Kongres se vrši v Beo-gradu.

— **Pogreb poslanika Pante Gavrilovića.** Predvčeršnjim je bil v Beogradu svečano pokopan naš umrl poslanik v Atenuh Panta Gavrilović. Žalnega spreveda so se udeležili vsi člani vlade, diplomatični kor in dve vo-jaske četi. Krsto na lafeti je vleklo 6 konj. Pokrita je bila z državno zastavo. Med števil-nimi venoci se je nahajal tudi venec, ki ga je poklonil pokojniku kralj Aleksander. Venec sta nosila dva gardista.

— **Zatiranje srak in gavrano.** Direkcija šum in rudnikov v Sarajevu je izdala raz-glas, v katerem poziva prebivalstvo, da naj zatira škodljive ptice, v prvi vrsti naj za-struplja srake in gavrane, ki so se v zadnjem času zelo razmnožili in povzročajo veliko škodo. Zanimivo je, da je po prvi razgla-se vrste, ki je bil izdan, ne da bi se razprša-le ob enem za one, ki bodo uničevali škodljive ptice, doslej uzelnice nagrade.

— **Iz sanitetne službe.** Za oblistnega sa-nitetnega referenta pri velikem županu ma-riboreske oblasti je imenovan sreški zdravst-veni referent v Mariboru dr. Ivan Jurečko, doslej vršilec dolžnosti oblistnega referenta.

— **Zdravniška vest.** Okrožni zdravnik v Mokronogu dr. Albin Češar je premeščen na lastno prošnjo v Trebnje.

— **Vpokojujete.** Poštna uradnica Julija En-gelman pri glavni pošti v Ljubljani je stalno vpokojujena.

— **Iz justične službe.** Za paznike-zvaničnike v moški kaznilnici v Mariboru so imenova-ni: Ivan Stopar, čevljarški pomočnik v Sevnici; Anton Stekovec, mizarški pomočnik v Pobrežju pri Mariboru; Ivan Gašperin, klju-čavničarski pomočnik v Kropi in Matija Vil-jan, bivši narednik v Letušu.

— **V deželi prohibicije.** Kljub izredno energični ofenzivi, ki so jo izvajale za časa božičnih praznikov ameriške oblasti zoper ilegalno trgovanje z alkoholom in pri kateri so bile zaplenjene velike količine alko-hola ter je bilo prijetih več sto oseb, je na božični večer samo v New Yorku 11 oseb veš-ed zastrupljenja z alkoholom umrlo, 75 pa jih je bilo prepeljenih z znaki težkega zastruplje-nja v bolnišnice. Od 11 so umrle 4 vsled tega, ker so zaužile večjo količino denaturir-anega zastrupljenega alkohola. Od 75 v bol-nišnici oddanih jih je imelo 23 delirium bru-mens. Dalje so v božični noči 4 osebe zmznile. Napile so se namreč do nezveste in ob-ležale na ulici. Vsega skupaj je obolelo v New-yorku tekom božičnih praznikov na zastrup-lenju z alkoholom 380 oseb, od katerih jih je doslej že 15 umrlo, 365 pa jih leži v bol-nišnici.

— **Eventuelna uporaba italijanskih civilnih aeroplanov** v vojne svrhe. Italijanski uradni letalski list navarčuje, da bo v kratkem objavljena naredba o izvedbi eventuelne mo-bilizacije civilnega letalstva. V bodoče bodo morali biti zgrajeni civilni aeroplani tako, da jih bo lahko vsak čas preurediti za vojne namene.

— **Spalni vozovi na češkoslovaških želez-nicah** Z 28. t. m. so bili na vseh češkoslo-vaških železnicah ukinjeni spalnimi vozovi II. razreda. Odlej se bodo izdajali listki za spal-ne vozove samo za potnike I. razreda.

— **Reforma italijanskega kazenskega za-konika.** V italijanskem justičnem minist-rstvu je izdelan zakonski načrt o reformi ka-zenskega zakonika. Projektirane izpremembe so tako važne, da pričakujejo Italijanski pravniški krogi obelodanjenje novega zakon-skega načrta z velikim zanimanjem.

— **Vsak peti dijak na Češkem vsakem je odličnjak,** vsak osmi pa le. Te dni je izšla v tisku uradna šolska statistika za leto 1924-1925. Po podatkih te statistike je bil vsak peti srednješkolski dijak odličnjak, vsak osmi pa je padel. Zenski so bile bolj pridne (ali pa je imela več protekcije!), zakaj vsaka tretja je imela odlično, doblim je šele vsaka trinajsta padla. Največ dijakov pade na gim-nacijah in realkah.

— **Belgijski kolonialni minister umrl.** Iz Bruxellesa poročajo: Predvčeršnjim je ko-lonialni minister Focher nenadoma umrl. Imel je pljučnico. Star je bil 41 let.

— **Pangalos se bo od svoje žene ločil.** Kot poročajo grški listi, se namerava bivši grški diktator Pangalos od svoje žene ločiti. Svojo namero utemeljuje z dvomljivo vlogo, ki jo je igrala njegova soproga v državnih in dru-gih zadevah, o katerih pa takrat on ni ničesar vedel.

— **Dve historični zgradbi v Berlinu v ne-varnosti.** Vsled prezidavanja berlinske opere so se pojavile na dvorski knjižnici in na stari cerkvi sv. Hedvige težke poškodbe, tako da so morali poslopji podpreti s kolii.

— **Težka oškodba novinarja.** Te dni se je končal v Beogradu tiskovni proces, ki ga je naperil generalni sekretar državnega sveta Gojko Dogačić zoper urednika beograjskih »Novosti« Keršovanija radi par člankov. Urednik Keršovani je bil obsojen po tiskov-nem zakonu na 23 mesecev zapore in na pla-čilo denarne globe 10.000 Din. Obtoženec je prijel vzklik.

— **Ustavljeno postopanje zoper šefa du-brovnške policije.** Kot se je nedavno poro-čalo, je ovdal ravnatelj trgovske akademije v Dubrovniku šefa odatne policije Petra Petkovića, da je falzificiral neko spravevalo trgovske akademije. Na podlagi te ovadbe je uvedlo državno pravdnštvo zoper polcijskega šefa preiskavo, ki je končala sedaj s tem, da je bilo postopanje ustavljeno.

— **Zagoreten umor v Srbebranu.** Te dni so umorili neznan storilec v Srbebranu tam-kajšnjega posestnika Jovana Nedića. Uradne poizvedbe so ugotovile, da je sedel Nedić zvečer v neki gostilni, nakar je odšel brez vsakega incidenta proti domu. Na cesti ga je napadlo več ljudi, ki so ga osuvali z noži, da je obležal mrtev. Doslej se ni dalo ugo-toviti, če gre za čin maščenja ali pa za zločin iz koristoljublja.

— **Večje količine ekrazita v Dravi.** Ker je Drava v zadnjem času tako padla, kot tega ne pomnijo niti najstarejši ljudje, so našli te dni v njeni strugi vsakovrsne stvari. Naj-bolj zanimive so na dnu pri Osijeku. Tem so našli namreč v reki 5 granat in večjo količi-no ekrazita. Na lice mesta je bila poslana posebna komisija, ki naj ugotovi, na kakšen način so prišle te stvari v Dravo.

— **Katastrofalen potres v Draču.** V Rimu so prejeli službeno poročilo o katastrofalnem potresu v Draču in okolici. Potres je zrušil v mestu več hiš ter zahteval 20 človeških ži-vev in večje število ranenecv. Mussolini je odredil, da se pošlje prizadetemu prebivalstvu na najnujnejšo pomoč. Italijanski Rdeči kri-ž je poslal v Albanijo več transportov živil, dve vojni kuhinji, večjo količino zdravil in postelje za 600 oseb. Albanska vlada se je Mussoliniju brzojavno zahvalila.

— **Val mraza v zapadni Evropi.** V vsej Franciji in Španiji je zavladal silen mraz. V Franciji znaša temperatura v dolinah me-štoma -18°, v višjeležečih krajih -20 in čež. V Rokavskem zalivu divja že več dni silna nevihta. V parniku »Tafai« je udarila trikrat zaporedoma strela. Prvi in drugi ka-piten in osem mornarjev je bilo težko ranje-nih. Na Španskem imajo ponekod do 18 sto-pinj mraza. V Segoviji in Burgasu je onemo-goten mestoma vsled snežnih zameotov železniški promet.

— **Snežni meteži v Italiji.** Iz Florence po-ročajo, da so besneli te dni po vsej Toskani silni snežni meteži, spremljani od orkanu po-dobnega viharja. V dolini Francence so po-rušeni brzojavni in telegrafski drogovji ter je poškodovana železniška proga. Po vsej se-verni Italiji je zapadel visok sneg, najvišji pri Arezzu, kjer meri poldrug meter.

— **Nesreča na morju.** Angleški parnik »Bu-rut« je trčil te dni na odprtem morju s fran-cosko jadrnico »Eugene Schneider«. Jadrnica se je potopila. 4 mornarje so rešili, 24 jin je utonilo.

— **Velik požar v Hulle-n.** Iz Londona po-ročajo: Te dni je izbruhnil v pristanišču v Hulle-u požar, ki je povzročil ogromno ško-do. Razven več drugih objektov je pogorelo deset žitnih skladišč.

— **Misteriozna zastrupljenja.** V berlinskem predkraju Zehlendorfu je prišlo te dni do misteriozne zastrupljenja. Triletni sin po-lijskega nadzornika Dürre-a je dobil doma nenadoma srčne krče. Poklicali so zdravnika. Medtem ko je preiskoval ta sin, se je zgru-dila nenadoma, prav tako vsled srčnih krčev, mati nezvestna na tla. Par minut nato je do-bil tudi zdravnik napad, posrečilo se mu je, da je odprl okno ter alarmiral rešilni odde-lek, nakar se je zgrudil tudi on nezvesten na tla. Vzrok misterioznega obolenja teh oseb še ni pojasnen.

— **Obupen čin rodbinskega očeta.** Iz New-yorka poročajo: V Farwellu (Texas) je umoril neki farmer iz obupa radi slabe letine svojo ženo in svojih osem otrok, nakar je iz-vršil samomor.

— **Tragičen božični večer.** Rodbina slikar-ja Helffericha v Kasslu je doletela na božič-ni večer velika nesreča. Medtem ko so bili zbrani vsi člani rodbine okoli božičnega drevesca, je nastala v peči nenadoma silna eks-

plozija. Ruševine so razirgale očetu trebuh, da so mu izstopila čreva ter razbile otroku crupino, docim so odnesli mati, stari oče in stari mati lažje poškodbe. Eksplozija je po-vzročila letalska bomba, ki je prišla na do-slej nepojasnjen način med premog.

— **Vlomi v stanovalja diplomatov v Ber-linu.** Kot smo poročali, je bil izvršen nedav-no vlom v japonsko poslaštvo v Berlinu. Te dni pa so oskaki svedrovi angamske-ga vojskega atašeya Rodrigueza in tajnika francoskega poslaštva Hoppenota. V obeh slučajih so odnesli ropovi bogati plen. Argen-tinski vojskiemu atašeyu so ukradli iz zaprega stanovalja razne dragocenosti v skupni vrednosti 16.000 mark, tajniku fran-coskega poslaštva pa več kožunov in pre-prog.

— **Špijozna afera v Parizu.** Te dni je bil v Parizu aretiran neki navodni ravnatelj iz Berlina Stranden, ki je osumnjen špijoža-ze v korist Nemčije. Rešakava je ugovarila, da je aretiranec avstrijski angleški oficir.

— **Lararji mladega japonskega v Budimpe-šti.** Ves o smrti mladca je napravila v kro-gu japonske kolonije v budimpešti glaso-k. Na 21-letnega sina japonskega trgovca Matoi-a Oti-o pa je učinkovala tako porazno, da je izvršil iz zastoja po stari japo-n. tradiciji harakiri. Mladi Japonec ki živi v svrno študij že tri leta v Evropi, je prišel pred dvema mesecema v budimpešto, kjer je obiskoval ljudsko univerzo ter se preživil s tem, da je prodajal japonske drobovine. Ko je prišel v medelo v kavarno, v kateri se zbirajo bu-ni budimpeštanske japonske kolonije in je zvedel, da je japonski cesar umrl, se ga je pomisla tako žalost, da je odšel nemudoma domov, kjer si je prizadeval z britvij na tre-matu to čim do go rano. Medtem so prišli v njegovo sobo njegovi sodržavljanci, ki so mu odvzeli brtev ter poklicali rešilni voz, ki ga je odvedel v bolnico, kjer so mu rano za-šili. Pač se nanaja že izven življenjske ne-varnosti.

— **Lepe knjige nudijo dobroti III. književ-ne tomitole jugoslovenske Matice,** koje zbe-banje prične 4. februarja 1927 in traja do 25. marca. Dobroti — same slovenske leposlovne knjige — so s sedeži: 1.0 ambo a 6 knjig, 120 tera a 10 knjig, 80 kvatera a 14 knjig, 50 činkva a 17 knjig ter 5 tonbol a 17 knjig in poleg tega še knjige po prosji izbiri za 000 do 1200 Din. Skupna vrednost vseh dobrotov znaša 154.200 Din. Glavni dobiček tvori zbirka vseh 45 letnikov »Jugoslovenskega zvoza«, ki ima ved svoje redkošče tudi veliko denarso vrednost. Ljubice a 3 Din so naprodaj pri vseh šolan in pri vseh podružnicah Ju-goslovenske Matice in Ljubljani, daje v Trstov-ni zadruzi, Novi zalozi in v pisarni Jugoslo-venske Matice, Selenburgova ulica 7.11.

— **Lov na divje zveri po afriških džunglah.** Na dan novega leta dne 1. januarja 1927 in v nedeljo, dne 2. januarja priinaša ZND nov, izvanredno zanimiv program. Predvaja se to kulturni večerim »Lov na divje zveri po afriških džunglah«. Film nam prikazuje zani-mivo ekspedico znamenja raziskovalca Mar-tin Jansona, kateri proučuje že 20 let razne doslej nepoznane kraje v afriških džunglah. Ekspedicia se je napotila na prej v kraje, kjer bivajo črede divjih slovon. Na jezeru Liku so se opreili z nalašč za dotični teren zgranim avtomobilom ter krenili v notra-njost Afrike. Na potu jih je spremljala četa 100 domačinov. Srečevali so najrazličnejše zveri, kakor leve, hijene, mororoge, antilope, leoparda, bivolce, slone itd. Ekspedicia je ne-šteokrat bila v največji nevarnosti ter v ved-nem boju s temi zvermi, kar je vse videti v tem zanimivem poučnem filmu. Ekspedicia, ki je bivala v Afriki preko dve leti je stala ogromno vsoto 250.000 dolarjev. Film se predvaja privrkat v Ljubljani, vsled česar priporoči, publiki najpobje, da si ga ogleda. Predstave se vrše v sledečem redu: V so-boto na dan novega leta se vrši zgolj ena predstava ob 11. uri dopoldne, v nedeljo, dne 2. januarja 1927 je prva predstava ob 9.30, druga ob 11. uri dopoldne. Vsi sedeži so nu-merirani ter označeni na vstopnici. Vstopni-ce je dobiti po običajnih cenah pri blagajni Kino Matice. Z ozirom na veliko zanimanje za ta film pripravljamo obištnost, da si jih pravčasno nabavi v predprodaji, osobito ra-di tega, ker so takrat še boljši sedeži na raz-polago. (132.)

— **Soprogil!** Svojim ženam napravite naj-večje veselje, če jim kot novoletno darilo po-klonite »Gospodinjki koledar« Jugosloven-ske Matice, ki vsebuje mnogo poučnih član-kov in razprav o domačem gospodinjstvu, no-ve kuhinjske recepte ter troškovnik za vse dni v letu. Naprodaj je pri vseh podružnicah Jugoslovenske Matice in v vseh trgo-vinah. Dobi se ga tudi v pisarni Jugoslo-venske Matice, Selenburgova ulica 7.11. Cena Din 20.—, za člane Din 15.—.

Ljubljana.

— **V izložbi razstavljen slika veletrgov-ca Sarabona.** Na Aleksandrovi cesti pri Babki v trgovini umetnin je razstavljen slika vele-trgovca Andreja Sarabona in predsednika Kmetijske posojilnice, ki je kakor znano letos praznoval svoj 40-letnico obstoja njegove tvrdke. Slika je napravil naš znani portretist akad. slikar Franjo A. Sterl.

— **Klavirski koncert slovenske pianistko gđ. Karnele Kosovel.** ki študira klavir na umetniški šoli v Monakovem, se vrši v Ljubljani v pondeljek, dne 10. januarja 1927 v Filharmonični dvorani. To je prvi nastop slovenske umetnice v ljubljanski koncertni dvorani.

— **Zveza blagajničnih zdravnikov v Ljubljani** se enkrat opozarja svoje člane, da bo občni zbor v nedeljo dne 2. januarja 1927 v veliki dvorani palače OUZD v Ljubljani. Se-stanek ob 10. uri dopoldne, ogled ambulato-rija in nato občni zbor, na katerem bodo govorili zastopniki SUZOR-a in OUZD. Polna udeležba zdravnikov OUZD nujna in po-trebna.

— **Začetnike za esperantski tečaj** na Glin-cah sprejemamo samo še do 7. januarja 1927. Učnina na mesec Din 20.— za osebo, za štu-

dente in vajence Din 15.—. Prijavnice je po-slati na »esperanta-kurso« na Vič-Glince. — Vivu esperanto!

— **Družabni večer s plesom in živjo po-što** priredi podoficirsko podporno društvo tu-kašnje garazije v soboto dne 1. januarja 1927 v restavraciji na glavnem košdorju. Svira jazzband društva »Merkur«. Vsop brez posebnega vabila. Za obilen obisk se priporo-ča odbor.

— **Goljufiv akviziter.** Pri neki tvrdki se je zglasil v torek neki srednje star možki, se predstavil za nabiralca inšeratoev za nek ljub-ljanski dnevnik ter kasiral 50 Din za inšerat. Pozneje je tvrdka doznala, da je bil ta akvi-ziter navaden goljuf. Pozor pred goljufi.

— **Polijska kronika.** Policija je aretirala pet oseb in sicer 2 radi tatvine in 3 radi postopanja. Ovdan je en slučaj goljufije, 3 kaljenja nočnega miru, 1 možnja orožja brez dovoljenja, 4 prestopki pasjega kontumaca in 4 prestopki cestnega reda.

KRATKE VESTI.

Kongres demokratske stranke se je začel včeraj v Beogradu. Kongres je otvoril pred-sednik stranke Ljuba Davidović.

Štirji španski atentatorji in zarotniki, ki so bili nedavno aretirani v predmestju Ma-drida, so bili te dni ustreljeni.

Cangsolin je prišel v Peking in se name-rava oklicati za predsednika Kitajske.

Prebivalstvo Rusije šteje po prvih rodot-kih splošnega ljudskega štetja 145 milijonov duš.

39 poljskih bank preneha koncem leta s svojim delovanjem, ker ne znaša njih osnov-na glavnica 1 milijona zlotih.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer.

20. decembra, četrtek: Joy. — Red A.

Opera

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

30. decembra, četrtek: Così fan tutte. Red E.

Prva repriza Mozartove klasične opere »Così fan tutte« se poje danes v četrtek in sicer za abonente reda E. V vsakem pogledu dovršeno naštudirana in izvrstno umetniško podana opera je dosegla pri premijeri izreden uspeh. Kakor vsa Mozartova dela je tudi ta opera izredno melodiozna ter vese-lega, ljubkega značaja. Posamezne vloge so v rokah ge Lovševke, ge Poličeve in gđ. Thalerjeve ter gg. Banovca, Betetta in Mi-trovič. Opero vodi ravnatelj g. Mirko Polič. Vse ljubitelje prelepe klasične glube opo-zarjamo na vprizoritev tega dela, kojega iz-vajanje je brez dvoma značilno za umetniško stopnjo slovenske opere.

Bliznji prazniki v ljubljanskem Narodnem gledališču. Na novega leta dan ob 15. uri popoldne se ponovi v drami Colieva božična povest »Peterčkove poslednje sanje«, ki je izredno primerna za našo mladino. V operi pa se roje popoldne ob 15. uri brez dvoma najboljša slovenska opera Smetanova »Pro-dana nevesta«, zvečer pa se ponovi Calma-nova opereta »Grofica Marica«. V nedeljo dne 2. januarja se poje v operi popoldne ob 15. uri Straussova opereta »Terezina«, drama pa ima ta dan dve predstavi in sicer po-poldne Golieva »Triglavsko bajko«, ki je po svoji vsebini namenjena tako odraslim ka-kor tudi naši mladini, zvečer pa velezabavni Courtelinovi burki »Stalni gost« in »Boubou-roche«. Vse predstave so ljudske pri izdatno znanih dramskih in opernih cenah. Na predstave prav posebno se opozarjamo izven-ljubljansko občinstvo, ki si vstopnice naroči lahko tudi pisnimim putem pri gledališki upravi.

Sport.

Kdo je profesional? Hulbert, predsednik ameriške atletske unije je podal v tej točki sledečo definicijo: Poklicni sportnik je ravno tako častivreden kakor amater in nikdo mu ne sme očitati, ker izvršuje sport kot poklic. Če pa kdo trdi, da je amater, v resnici pa napravi iz sporta posel, potem se diskvalificira samega sebe in omešča amaterstvo. Namen vsake organizacije naj bo, da očisti svoje vr-ste takih elementov.

Helen Wills o Suzani Lenglovi. Suzana je podobna metulju, ki so ga prestavili iz solnčne svetlobe pod blestečo luč električnih svetilk. Tako piše Helen Wills v newyorškem »Worldu«, ko opisuje Suzanin ekshibicijski meč v San Francisku ter nadaluje: Meelo čistega, neskaljenega veselja, ki sem ga obču-tila zadnjo zimo na rivierji, ko sem gledala Suzanino igro, vpliva njena sedanja igra na-me docela deprimujoče. Čudovita, naravna svežost njene igre je zgnila in mesto tega vidi gledalec samo mehanično produciranje udarcev.

Soprog svoje žene. Sic transit gloria mundi. Jack Dempsey je pozbljen, odkar ni več sve-tovalni bokerski prvak. Najbolj na ga je mo-ralo boleli, ko je bral pred kratkim v nekem časopisu: Jack Demsey, soprog znane film-ske igralke Estelle Taylor. — Sedem let sve-tovalni bokerski prvak in sedaj nič več ka-kor soprog svoje žene — v resnici, svet hitro pozabi.

Alzin proti Rigoulotu. Luksenburžan Alzin je bil meseca oktobra v Marseillu premagov v desetoboju od Charlesa Rigoulota. Sedaj je pa Alzin, ki takrat ni bil v formi, pozval Ri-goulota na revanšni boj. Pa bo zopet podle-gel, kajti Rigoulot je razred za se in bo razlika v točkah gotovo še večja ko zadnjič.

Seznam rumunskih rekordov. Rumunski lahkoatletski savez je ravnokar izdal slede-čo listo rekordov: tek 100 m: Petek 11 sek. — 400 m: Limbek 51.4 sek. — 800 m: Ka-

bat 2 min. — 5000 m: Marion 1656 min. — 10.000 m: Moldovan 30:46.2 min. — skok v vis: Stefan 1.85 m — skok v daljavo: Stroerzbach 6.75 m — troskok: Panajot 13.27 m — skok s palico: Biro 3.19 m — sunek krogle: 14.44 m — met diska: David 43.54 m — met kopja: Springer 52.27 m — met kladva: Baden 41.64 m — štafeta 4 × 100 m: Olimpia 45 sek.

Plavanje skozi Paris se je vršilo tudi letos kakor druga leta na prvi božični praznik. Zmagal je Švicar Swahlen, ki je preplaval 300 m do go progo v 2:44 min. Drugi je bil Oger Vayda v 2:57.8 min.

Gospodarsko

× Znižanje obrestne mere za lombardna posojila pri poštni hranilnici. V smislu sklepa nadzorstvenega sveta poštne hranilnice se s 1. januarjem 1927 zniža obrestna mera za lombardna posojila za obveznice 2½% vojne škode in 7% drž. investic. posojila od 8% na 7% in se sme za vsako obveznico 2½% vojne škode dati lombardno posojilo po 250 Din (doslej samo 200 Din).

× Prodaja Dne 22. januarja 1927 se bo vršila pri direkciji državnih železnic v Ljubljani oštetna licitacija glede prodaje 548 starih lesenih sodov. Predmetni pogoji z natančnejšimi podatki so na vpogled pri ekonomskem oddelku te direkcije.

LJUBLJANSKA BORZA,

29 decembra 1926.

Blago: Trami merkantilni, od 8/8—13 16, od 4—6 m, 100 vagon nakladalna postaja, 1 vagon, den. 270, bl. 270, zakij. 270.

Zagreb, dne 29. decembra. Newyork ček 56.45—56.745, London izplačilo 274.85 do 276.65, Milan izplačilo 254.97—256.97, Praga 167.7—168.5, Curih izplačilo 194.5—197.5, Berlin izplačilo 1350.19—1353.19, Dunaj izplačilo 793.5—801.5, Budimpešta izplačilo 0.07935—0.07985.

Curih, dne 29. decembra. Beograd 9.12, Berlin 123.20, Praga 15.3125, Newyork 517, London 20.925, Pariz 20.49, Milan 23.20, Dunaj 72.9 75, Budimpešta 0.07240, Bukarešta 2.7425, Sofija 3.7425.

To in ono

SANJAČ JE BIL

Ze precej let je pretečlo, ko se je neki mlad človek, ki je ravno dovršil šole, spomnil, da je treba iznajti kak svetovni jezik. Gotovo je še kaj slišal o volapuku — ko Zamenhof tedaj še ni izdal svoje brošure o esperantu — poiskal je torej dva pomočnika, iznajditelj pa je bil torej iznajden, slovnični sestav ustvarjen jezik, sestavljen iz korenin grških besedi. Drugi mladi ljudje raje krojajo, mladi francoski mož pa se ni mnogo brigal za vino in dekleta svojega domačega mesteca, hotel je usvariti nekaj velikega, velik mednarodni jezik, ki bi vodil do splošne sprave narodov. Da, če je človek mlad in idealen! Jezik je bil torej iznajden, slovnični sestav ustvarjen in mladi sanjač ga je nazval »L'Xessolre«.

Mladi sanjač je v resnici našel tudi pogumnega kajigotiča, ki je to broščuro založil. To je bilo pa tudi vse. Brošure ni nihče čital, kritiki domačega mesteca so jo deloma povalili, vendar pa to le z ozirom do ugledne iznaj-

diteljeve družine, deloma pa so se norčevali iz nje. Mladenč se je pričel sramovati in je opustil take nedobickanosne umetnosti.

Postal je advokat, pričel iz prave kovati rumejake in pozabil na svoj »Xessolre«. Še vedno pa je obdržal svojo navado, da svojo idejo napiše na papir, nato pa zanetava, da se drugi ljudje ravna po njegovi ideji. Postal je velik, slaven mož in ko so pred kratkim govorili o njegovih mladeniških spisih, jih je kratkometo utajil.

Toda dokaz je bil tu. Mala knjižica je že porumenela, vendar pa še eksistira. Izšla je v Nancyu, njen naslov pa je: »L'Xessolre. Par Pl. Brouchet, Lucien et Raymond Poincare«.

Kaj bi bilo s svetovnim mirom danes, če bi se stari francoski vladni premier še držal stare svoje ideje o mednarodni spravi in sporazumu?

— Köpenickiada v Turingiji. Te dni vzbujajo v Nemčiji precejšnjo senzacijo poslovske nekega lopova, ki se je izdal za sina bivšega nemškega prestolonaslednika. Možkar je debitiral v nekem velikem hotelu v Erfurtu, kjer je kasnika tako preslepil, da ga je povedel osebno v avtomobilu v Gotha, kjer ga je nastanil v enem prvih hotelov. Intendant tamkajšnjega deželnega gledališča je priredil na čast »princa« slavnostno predstavo. In tem je plasiral »princa« v prejšnji dyorani loži. Ko je padel zastor, je naklonil visoki gospod eni od igralk milostno bomboniero z vizitnico, na kateri je bilo napisano: »Von Prinz Wilhelm von Preussen«. To predstavi je bila v hotelu soareja. Med povabljenici so se nahajali med drugim mestni župan, gledališki intendant, neki policijski major, neki policijski nadzornik, več biv-

ših oficirjev in več drugih honorariorov, ki jih je za veliko čast, da jih je prišel povabil, vse zavidalo. Gospoda je pridno praznila kozarce, vrstili so se navdušeni toasti, »princa« pa je pušil smotko za smotko. Dejal je: Tu si to lahko dovolim, doma mi mamica ne pusti. Tej prireditvi je sledilo več drugih, od strani najuglednejših oseb. »Prince« se je odzval med drugim povabilu grofa Naassauškega in povabilu kaježega višjega gozdarja pl. Elücherja. To čudnem naključju je bilo »princa« kaj kmalu primanjkovati »cvenka«. Vs kdo si je šel v veliko čast, če je smel prisločiti »kraljevski Visokosti« na pomoč. Köpenickiada se je nadaljevala v Weimar-u. Nekega lepega dne pa je vzela kaježga princa mož. Posledica je bila velik moralni maček v Erfurtu in Weimar-u, kjer si je izpumpal »baron Korff« mnogo denarja. Marsikdo od osleparjenih noče svoje terjatve iz razumljivih vzrokov niti prijaviti. Policijske poizvedbe so ugotovile, da je »Njegova kraljevska Visokost« identična s prevejanim sleparjem, ki ga iščejo številne oblasti radi povarnosti lastin in drugih goljufij ter večjih in manjših tatvin.

: Neizgorljiv film. Kot poroča »Morning Post« iz Londona, je iznašel neki Anglež po 14 let trajajočih poskusih neizgorljiv film, ki ustreza v vsakem oziroma vsem zahtevam.

Za kratek čas.

»Ah, gospod kapiten, jaz sem za pomorsko bolezen tako občutljiva... kaj naj jem, če nastane slabo vreme?«

»Najcenejše stvari, milostiva.«

Studyard Kipling

Knjiga o džungli.

Won-Tolina sled, zaznamovana s temnimi krvavimi madeži, je držala po gozdu debelega drevja, ki je rastle tesno skupaj, se raztezalo proti sever-vzhodu in postajalo vedno redkeše do nekako dve milj pred slovom s čebelami. Od poslednjega drevesa do nizlega grmčja na tem skalovju je bila odprta pokrajina, kjer ni bilo toliko rastlinja, da bi se volk širil v njem. Mowgli je stopal pod drevesi, ocenjeval razdalje med vejami, spletal tujalim na drevo in skočil za poskušnjo z enega drevesa na drugega, dokler ni naposled dospel do odprtega prostora, ki ga je celo uro skrbno premetrival. Nato se je okrenil, povzel zopet Won-Tolino sled, kjer jo je bil zapustil, se usedel na vejo nekega drevesa kakih osem čevljev visoko od tal, obesil česen v varno rogovilo in ostril nož na podplatu svoje noge.

Nekoliko pred poldnevom, ko je solnce močno prpekalo, je zaslišal topot nog in zavohal odurni vonj krdela rdečih psov, ki so vztrajno in brezumno hiteli po Won-Tolinem sledu. Odgovor ni rdeči pes videti niti polovico tako velik kot volk, vendar je Mowgli dobro vedel, kako močne so bile njegove noge in čeljusti. Opazoval je špičasto rdečo glavo vodnika, ki je povhaval po sledu, in mu zaklical: »Dober lov!«

Zver se je czrla kvišku in tovariši za njim so se ustavili; bila je velika množica rdečih psov z nizko povešenim repom, močnimi pleči, šibkimi zadnjimi

negami in krvavim gobcem. Rdeči psi so po navadi jale tiho ljudstvo ter niso posebno pogumni niti doma v Deklanu. Celih dvesto se jim je moralo zbrati pod Mowglijem, ki pa je opazil, da so vodniki gladno povhavalili po Won-Tolinem sledu in skušali potegniti krdelo seboj naprej. To pa ne bi bilo prav, ker bi potem dospeli pri belem dnevu do brlogov; zaradi tega jih je Mowgli nameraval zadržati pod drevesi do mraa.

»S čigavim dovoljenjem pa prihajate semkaj?« jim je Mowgli vprašal.

»Vse džungle so naše džungle,« se je glasil odgovor in rdeči pes, ki ga je bil dal, je razgalil bele zobe. Mowgli se jim je smehljaj in dovršeno openjal ostro čevljanje Čikala, skakajoče podgane z Deklana, s čimer jim je hotel dopovedati, da jih ne smatra za nič boljše od Čikala. Krdelo se je stisnilo poleg drevesa, vodnik je divje lajal in zmerjal Mowglija z drevesno opico. V odgovor je Mowgli iztegnil eno nogo in sukal prste vodniku tik nad glavo. To je bilo preveč, več kot preveč, da je vzburil celo krdelo v silno togoto. Tisti, ki imajo dlalo med prsti na nogi, nimajo radi, če jih kdo opomi na to. Ko je vodnik poskočil, je Mowgli hitro odtegnil nogo in dejal sladko: »Pes, rdeči pes! Pojdi nazaj v Deklan in jej kusačrje. Vrnij se k Čikali, svojemu bratu, pes, pes, rdeči pes! Dlako imaš med vsemi prsti!« In zopet je sukal prste na nogi.

»Stopi dol, preden te izstradamo, ti opica brez dlake,« je kričalo krdelo; to je Mowgli ravno hotel imeti. Ulegel se je pod legem po veji z licem ob skorji, desnice prosto; nato pa je kakih pet minut pripove-

doval krdelu, kaj je mislil in vedel o njih, o njihovem vedenju, šegah in navadah, njihovih družicah in mladicih. Nobene besede na svetu niso tako sirupene, tako zbudljive kot je jezik, ki ga džungelsko ljudstvo rabi, da polaze zanitevanje in preziranje. Če malo pomisliš, boš kmalu razumel, kako to. Mowgli je imel, kakor ako bi mladič hotel odgovorjati Kai, kadar je komi, in tako je premišljeno, počasi razdražil rdeče pse iz moka v renčanje, iz renčanja v tulenje, iz tulenja v hrupavo divjanje polno sline. Poskušali so mu odgovorjati na njegova zbadanja, a to je bilo prav tako, kakor ako bi mladič hotel odgovorjati Kai, kadar je bila razsrejena; ves čas je Mowglijeva desnica ležala skrite na ob veji, pripravljena za boj, noge pa sklenjene oblog veje. Veliki rdečkasti vodnik je večkrat poskušil visoko v zrak, vendar Mowgli ni mogel zamahniti, da se mu ne bi udarec izjalovil. Nazadnje pa je pes, razdražen preko mere, skočil kakih sedem, osem čevljev visoko od tal. Mowgli je šinil z roko kot kača z glavo in ga zgrabil za tilnik. Več se je stresla valed tega, da je malo manjalo, da ni Mowgli padel na tla. Vendar ni izpustil zveri, ki je visela v zraku kakor utopljen šakal. Polagoma jo je privlekel na vejo, segel z levo po nozi, odrezal rdeči, rosnati rep in vrgel rdečega psa zopet na zemljo. To je ravno hotel doseči. Rdeči psi se sedaj niso več zmenili za Won-Tolino sled, dokler ne bi ubili Mowglija ali Mowgli njih. Posedli so v krožkih okoli drevesa in zadnje noge so jim utripale; to je pomenilo, da se hočejo smrtno maščevati. Zaradi tega je splezal v višje rogovilo, se lagodno ulegel in zaspal.

7. Novo leto
10% popusta.

Najboljši šivalni stroj in kolo
je edino iz

za dom, obrt in industrijo
vseh opreman

Istotam pletilni stroj DUBIED

Večletna garancija

Ustvarjena za gospodarstvo

Kižo črna, tudi na obraba

Josip Petelinc

Ljubljana

Glavni Preizkuševalni spomenik

„Vinocet“ tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana,
nudi
najtinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

— ZARTEVAJTE PONUDBO! —

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

„GROM“ CARINSKO POSREDOVSKI IN ŠPEDI-
CIJSKI BUREAU
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Poslov brojavkami „GROM“.

Telefon int. št. 43-4.

PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod karantainimi pogoji.

Karstopadni družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

MALE OGLASI

Vseki besedni, ki jih je treba pisati

Gospodinja

Še mesta pri boljšem gospodu event. vdovu dvema ali tremi otrok Vajena je vseh hišnih de kakor tudi šivanja. P. audbe prosi na upravljalca pod »Dobra gospodinja«.

Stekleno

strelno opeko imajo steno v zalogi Združene op. karne d. o. v Ljubljani.

Se nekaj zabojev lepih

jabolk

ima v zalogi po ugodni ceni »Ekonom«, Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

Kontoristinja

vešča vseh pisarniških del ter obvlada perfektno hrvaški in nemški jezik šee primernege mesta v pisarni. Gre tudi nekaj mesecev brezplačno. Po audbe prosi na upravljalca lista pod »Marljiva«.

Dobro znana tvrdka

kupuje vsako množino bukovnega oglja in suhih bukovnih drv. Ponudbe: kasella postale 341, Trieste.

KOKS - ČEBIN

Waltova 1/11. - Tel. 57.

Oglašujte v
»Narodnem Dnevniku«!

Se priporoča za tisk
vseh trgovskih,
obrtnih, industrijskih
in uradnih tiskovin.
Lastna kaligrafska
TELEFON št. 542

TISKARNA MERKUR

TRGOVSKO-INDUSTRIJSKA D. D.

LJUBLJANA, Simon Gregorčičeva ulica 13.

Tiska časopise, knji-
ga, brošure, cenike,
tabele, štatusa, va-
bila, letake, lepake,
posetnice t. t. d.
TELEFON št. 552